

Ny som tillitsvalgt

Hovedavtalen i staten

JURIST
FORBUNDET

Tema

- Kort om trepartssamarbeidet og hovedavtalens betydning
- Partene i arbeidslivet
- Gjennomgang av de sentrale bestemmelsene i hovedavtalen
- Partene i Hovedavtalen
- Praktiske summeoppgaver
- Økonomi og kompetansemidler

Kort om trepartssamarbeidet og hovedavtalen

- Endrer og jevner ut maktstrukturer i arbeidslivet
- Verktøy for å redusere konflikter i arbeidslivet
- Oppnår økt produktivitet ved å samarbeide
- Konsekvens av organisasjonsfriheten

HOVEDAVTALEN

JURIST
FORBUNDET

01

Partene i arbeidslivet

JURIST
FORBUNDET

Arbeidsgiversiden

Digitaliserings- og
forvaltningsdepartementet

Hva er staten?

Arbeidstakersiden

Hovedavtalens inndeling

Del 1 Medbestemmelse

Del 2 Partenes rettigheter og plikter

Del 3 Regler som supplerer tjenestetvistloven

Del 4 Tolkningstvister og varighet

§ 1 Formål og intensjoner

JURIST
FORBUNDET

Foto: iStock.com/GCShutter

Hovedformål

“å skape et best mulig samarbeidsgrunnlag mellom partene på alle nivåer”

- Medbestemmelse
- Reell innflytelse
- Redskap for utvikling
- Til fordel for innbyggerne

Formål og intensjoner

- Skille mellom politisk demokrati og bedriftsdemokrati
- Inkluderende arbeidsliv
- Redskap ved omstilling
- Likeverdige parter
- Medbestemmelsesretten
- Vervet som tillitsvalgt
- Ledelse
- IKT
- Prioritere personalpolitikk
- Klima og miljø
- Oppfølging og felles opplæring

Del 1

Medbestemmelse

JURIST
FORBUNDET

§ 2 Virkeområde

- arbeidssituasjonen
- ansatte i statens tjeneste
- utøvelse av ledelse og samarbeid
- den enkelte virksomhet

§ 3 Definisjoner

- Organisasjon
- Virksomhet
- Driftsenhet

§ 4 Politiske beslutninger

HVA ER EN POLITISK
BESLUTNING?

MEDBESTEMMELSE I
GJENNOMFØRINGEN

§ 5 Medbestemmelse ved omstilling

- Omstillinger er ofte politisk besluttet, men det skal være medbestemmelse i gjennomføring.
- Inngåelse av **omstillingsavtale** – flere virksomheter
 - sikre informasjon
 - sikre medbestemmelse
 - sikre medarbeiderne
 - virkemidler/kompensasjon
- § 6: medbestemmelse i prosjekter og styringsgrupper

Tilpasningsavtale

- Nytt kapittel 2
- Det er et krav å inngå slik avtale, men:
 - 30 % av statlige virksomheter har det ikke!
- Hvorfor er tilpasningsavtale viktig?
 - HA er overordnet og fremforhandlet sentralt
 - Ulike virksomheter – ulike behov
 - Samarbeidsformer
 - Egne medbestemmelsesordninger
- Tvisteregler

Partene

§ 13 Arbeidsgiverpart

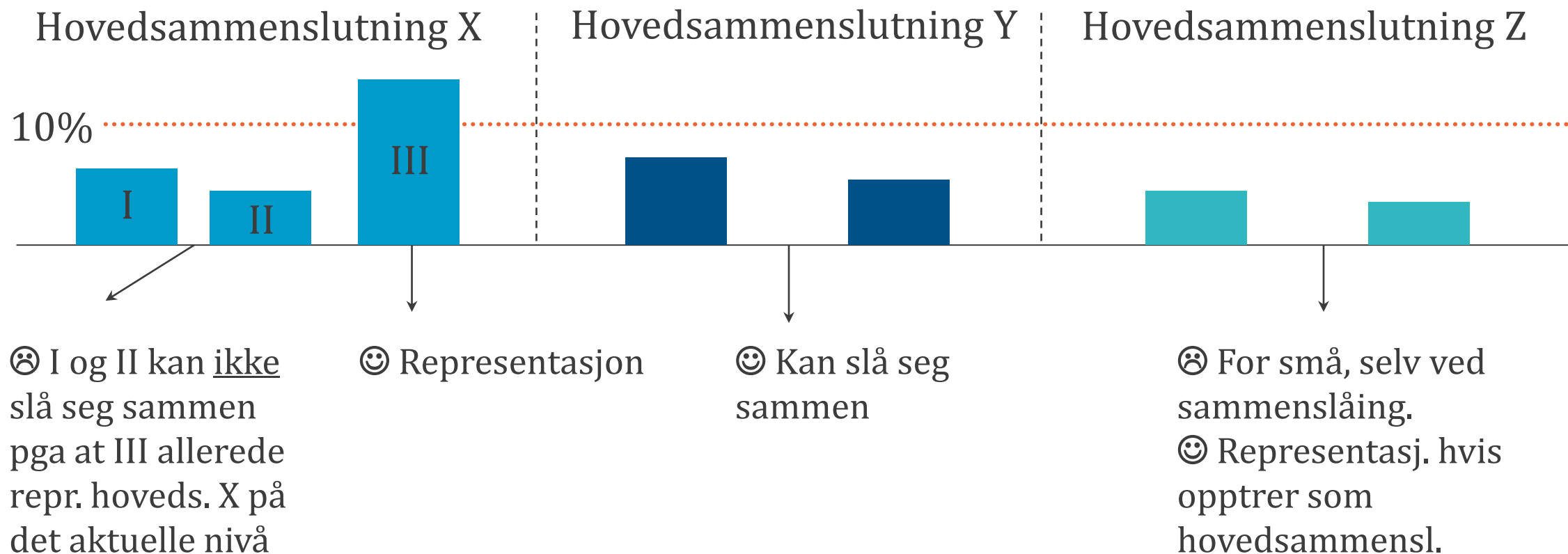
- Det administrative ledd som har ansvaret for å behandle saken etter HA og tilpasningsavtalen
- Nødvendig fullmakt
- Styrer/kollegiale organer
 - Eksklusiv kompetanse

§ 14 Arbeidstakerpart

- Organisasjoner som organiserer **minst 10 %** av de tilsatte
- Primærorganisasjoner kan slå seg sammen
- Hovedsammenslutningene er sikret representasjon

§ 14 Arbeidstakerpart

Summeoppgave

- Du er tillitsvalgt for Juristforbundet i Justisdepartementet.
- Det er 400 ansatte i departementet. Juristforbundet har 120 medlemmer. Det er 40 ansatte som er medlemmer i andre Akademikerforeninger. De øvrige vil gjerne slå seg sammen med Juristforbundet og danne en lokal akademikerforening.
- Diskuter problemstillingen, og vurder hva du vil gjøre som Juristforbundets tillitsvalgte.

Akademikersamarbeid

1. Målsetting
2. Oppfordring til samarbeid
3. Nivå
4. Betegnelsen Akademikerne
5. Kontakt med sentralt nivå
6. Lokal styringsstruktur
7. Samarbeidsområder
8. Økonomi

Lokalt samarbeid på akademikerne.no

akademikerne

Hovedavtaleforhandlingene

- Gjennomført desember 2022
- Startet i realiteten med en redaksjonell arbeidsgruppe høst 2022
- Første reelle forhandlinger siden 2016
- Alle parter inngir krav, dvs. alle de 4 hovedsammenslutningene og KDD
- Det føres forhandlinger der partene redegjør for sine krav
- Flere punkter ble behandlet i partssammensatte arbeidsgrupper
- Resultatet er en ny og bedre hovedavtale!

Leders ansvar tydeliggjort

- Lederes ansvar er tydeliggjort i formålsbestemmelsen § 1 nr. 8:
Virksomhetens øverste leder skal engasjere seg i og støtte opp om partssamarbeidet i virksomheten
- Ledere som er arbeidsgiverpart, jf. §13,
 - skal engasjere seg i partssamarbeidet og legge til rette for reell medbestemmelse

Tilpasningsavtale

Lokal avtale om medbestemmelse

- Forenkling og samling av bestemmelsene
- Tilpasningsavtalen må, hvis en av partene krever det, regulere hvordan det skal ***tilrettelegges for utøvelsen av vervet*** (§ 9 nr. 3 bokstav b)

Øvrige endringer

Kapittel 7: Personalpolitikk i virksomhetene.

- Virksomhetenes ansvar for kartlegging av *komptansebehov* (ny § 29 nr. 2)
- Styrking av tillitsvalgtes rolle ved *midlertidige ansettelser* (ny § 30 nr. 3)

Fokusområder fremover

- Virksomhetene er forskjellige - hvordan tilrettelegge for lokal medbestemmelse?
- Er det behov for annen partsrepresentasjon enn den som følger av § 14?
- Hvordan tilrettelegge for tillitsvalgtes arbeid?
- Hvordan og hvor skal det jobbes med kompetansebehov?
- Hvordan håndtere og vurdere informasjon om utlysning av midlertidige stillinger?

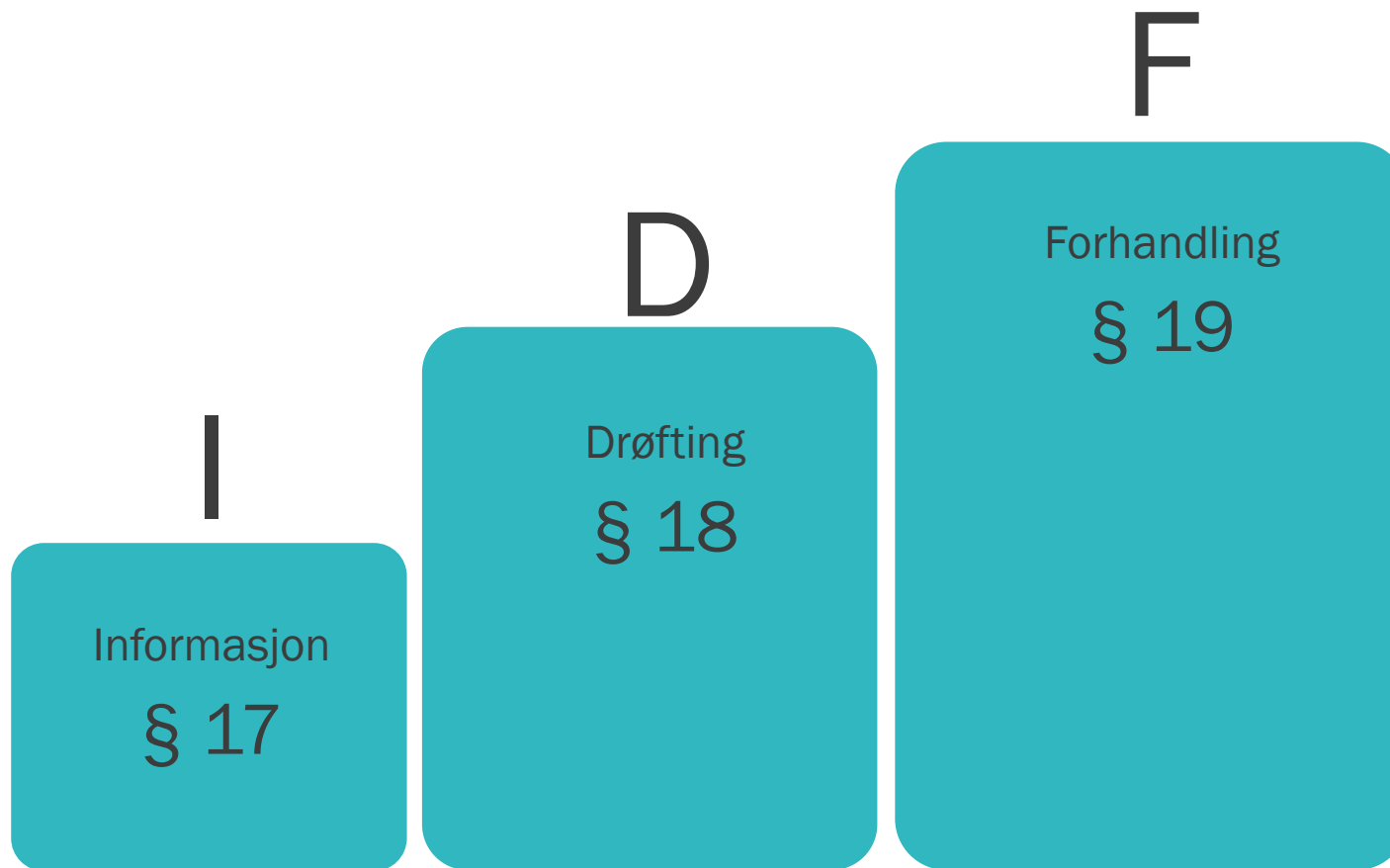
Finn de gode løsningene for medbestemmelse og samarbeid lokalt!

Nærmere om de ulike formene for medbestemmelse

JURIST
FORBUNDET

§ 17 Informasjon

- Arbeidsgivers informasjonsplikt
- Tidspunkt for informasjon
- Hvordan informere?

- Organisasjonenes informasjonsplikt

§ 18 Drøftinger

- § 18 nr. 1
 - Arbeidsgivers drøftingsplikt
 - Organisasjonenes rett til å kreve drøftinger

- § 18 nr. 2
 - Andre saker av betydning for de ansattes arbeidssituasjon

§ 19 Forhandlinger

- § 19 nr. 1
 - Vilkår/forutsetninger

- § 19 nr. 2
 - Arbeidsgivers forhandlingsplikt
 - Organisasjonenes rett til å kreve forhandlinger

- § 19 nr. 3
 - Organisasjonenes rett til å uttale seg

Noen eksempler på temaer i IDF/HA/SAMU-møte

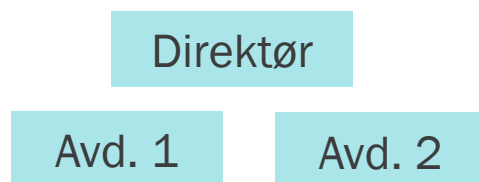
- Informasjon fra arbeidsgiver og organisasjonene
- Bruk av midlertidige ansettelser
- Bruk av overtid
- Nyansettelser, oppsigelser, permisjoner, ressursbehov, kommende utlysninger mv.
- Gjennomgang av arbeidsmiljøundersøkelser
- Planlegging av forhandlinger av lokal lønnspolitikk
- Budsjettgjennomgang

Summeoppgave

Hvilken form for medbestemmelse gjelder der:

1. Papiretaten har vokst som virksomhet, og direktøren har et permanent behov for flere medarbeidere i ledelsen som kan fordele fag- og personalansvar mellom seg. Direktøren ønsker å få på plass to avdelingsdirektører under seg.

• Dagens struktur:

Direktørens ønskede struktur:

2. Papirdepartementet har besluttet at papiretatens 2 avdelingskontorer på Østlandet skal slås sammen til ett kontorsted og flyttes til Hammerfest.

Saksbehandlingsregler ved drøfting, forhandling og tvisteløsning

§ 17

§ 20: frister

§ 18

§ 20: frister

§ 21: referat

§ 22: uenighet

§ 19

§ 20: frister

§ 23: protokoll

§ 24:
tvisteløsning

Foto: Thomas Haugersveen

Summeoppgave

Hva er din rolle som tillitsvalgt ved utlysning av stillinger?

JURIST
FORBUNDET

Del 2

Partenes rettigheter og plikter

JURIST
FORBUNDET

§ 35 Gjensidige rettigheter og plikter

- Meld fra til arbeidsgiver hvem som er tillitsvalgt.
- Tillitsvalgte og arbeidsgiver skal vite hvem de skal forholde seg til.
- Tillitsvalgte forplikter medlemmene.
- Sentralt:
 - godt samarbeid, følge lover og avtaler, ingen trenering, taushetsplikt

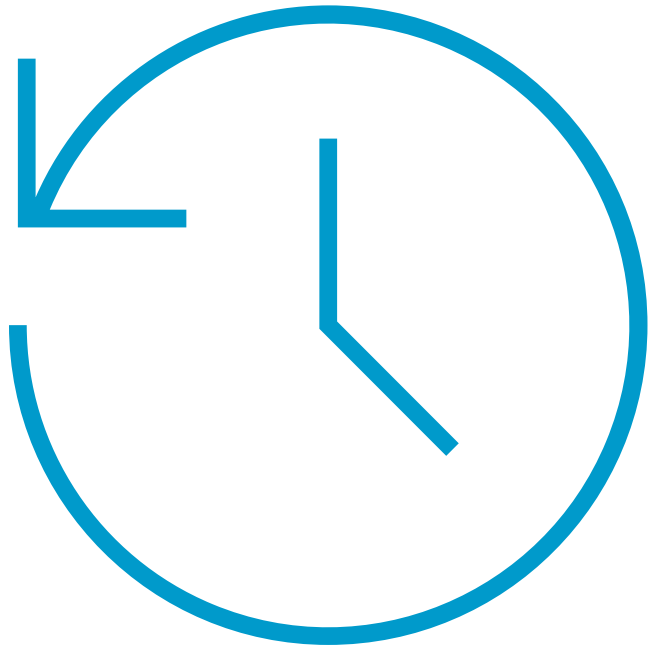
§ 36 Utøvelse av vervet

Den tillitsvalgte skal:

- henvende seg direkte til arbeidsgivers representant
- ha uhindret adgang til de forskjellige avdelinger
- ta tilbørlig hensyn til arbeidet
- gis adgang til å benytte kontorteknisk utstyr og eventuelt kontor plass

Vervet som tillitsvalgt gir kompetanse og skal vektlegges i vedkommendes videre tjeneste og karriere.

§§ 37-39 Regler for tjenestefri

- Tillitsvalgte har rett til tjenestefri med lønn under utøvelsen av sitt tillitsverv
 - Kan også omfatte andre arbeidstakere ved behov
- Arbeidsgiver kan gi tillitsvalgte fri med lønn til forberedelser
- Innenfor krevende områder kan det avsettes hele eller deler av årsverk til tillitsvalgtsarbeid
- Tillitsvalgte skal ikke uten tvingende grunn nektes tjenestefri med lønn
 - For å delta i ulike type møter i organisasjonen
 - For å delta i opplæringstiltak
 - Etter avtale med arbeidsgiver kan organisasjonen avholde medlemsmøter i arbeidstiden
 - Nødvendig reisetid

Informasjon til medlemmene

Nyhetsbrev kan inneholde informasjon om:

- hvem som er tillitsvalgte
- lokal problemstillinger det jobbes med
- kurs de tillitsvalgte har deltatt på
- medlemsmøter og referater fra disse
- lokale lønnsforhandlinger
- referat fra SAMU/IDF/HA-møter

Informasjonskanaler

- Epost
- Nyhetsbrev
- Medlemsmøter

- Ta kontakt med markeds konsulent Kristine Grubba (kg@juristforbundet.no)
 - Utsendelse av nyhetsbrev
 - Signatur for tillitsvalgte

Nyhetsbrev fra Papirjuristene - august 2022

Juristene i Papiretaten (Papirjuristene) kan etter forrige møte ønske [xx] og [xx] velkommen som nye styremedlemmer i Papirjuristene. Styret i Papirjuristene består nå av

Leder: Navn Navnesen, epost navn.navnesen@papiretaten.no

Nestleder:

Styremedlem

Styremedlem

Nytt fra Papiretaten

Økte/reduerte bevilgninger til Papiretaten. Øremerkede midler for å styrke juridisk kompetanse. Det forventes at det kan bli aktuelt å lyse ut nye stillinger.

Årlige lokale lønnsforhandlinger

Det nærmer seg årlige lokale forhandlinger. Vi oppfordrer alle våre medlemmer til å sette seg godt inn i den lokale lønnspolitikken, denne ligger tilgjengelig på våre intranettsider. Vi oppfordrer også alle til å begynne å forberede sine lønnskrav og avtale lønnsamtale med sin nærmeste leder. Det finnes nyttige artikler om [hvordan skrive lønnskrav](#) og om forberedelse og gjennomføring av [lønssamtale](#) på Juristforbundet.no. Sørg gjerne også for å få oversikt over din egen markedsverdi, dette kan du blant annet gjøre ved å gå inn på [Juristforbundets lønnsstatistikk og lønnskalkulator](#). Dersom du ønsker å få innsyn i lønnsopplysninger i Papiretaten kan du lese mer om dette [her](#). Vi vil komme tilbake til frister for innlevering av krav og dato for forhandlingene når vi vet mer.

Kurs i hovedavtalen og hovedtariffavtalen

To av våre nye styremedlemmer har nylig vært på kurs i regi av Juristforbundet. Det var et lærerikt kurs hvor de fikk styrket sin kompetanse om rettigheter og plikter som følger av Hovedavtalen og Hovedtariffavtalen. Det var også hyggelig å møte og utveksle erfaringer med tillitsvalgte fra andre statlige virksomheter

Medlemsmøte

Vi vil avholde medlemsmøte torsdag 1. september kl 12, temaet for møtet er de lokale forhandlingene og vi vil diskutere hva Papirjuristenes prioriteringer bør være inn i forhandlingene. Vi oppfordrer så mange som mulig til å delta på møtet og komme med sine innspill. På møtet vil det også holdes en kort presentasjon om hovedtariffavtalen og de nyeste endringene i denne.

Verv en kollega

Som medlem i Juristforbundet får du et gavekort på kr 500 for hvert yrkesaktive medlem du verver. Den du verver får gratis medlemskap ut 2022! [Innmeldingskjema finner du her](#). Som medlem har du også tilgang til gunstige bank- og finansavtaler, karriereveiledning og advokattjenester dersom du har spørsmål knyttet til eget arbeidsforhold.

Med vennlig hilsen

Styret i Papirjuristene

Økonomi og organisiering

JURIST
FORBUNDET

Kort om OU-midler etter HTA

- Tillitsvalgt-opplæring
- OU-midler – finansiering av opplæring for tillitsvalgte
| Juristforbundet

Organisering i Juristforbundet Stat

Kontaktsted

- 1-29 medlemmer
- Kan søke om midler til konkrete arrangementer

Forening

- Minimum 30 medlemmer i virksomheten
- Opprette eget styre og vedtekter
- Søke JF-Stat seksjonsstyret om eget budsjett
 - Sendes ut budsjettinvitasjon
- Økonomihåndbok
- Representasjon på årsmøtet på JF-S

Lykke til!

JURIST
FORBUNDET